

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Галузь ресторанного господарства одна з найбільш динамічних у сучасному спектрі підприємницької діяльності. Великий попит на послуги з організації харчування поєднується з високим рівнем конкуренції, що обумовлює найвищу ступінь ризикованості ресторанної справи. Відповідна ситуація вимагає від суб'єктів ресторанного бізнесу постійного пошуку інноваційних рішень в організації обслуговування своїх клієнтів, оскільки саме креативність закладу, перетворюється на ключову компетенцію та підтримує конкурентоспроможність.

Галузь ресторанного господарства є дуже чутливою до перебігу подій у соціально-економічній сфері. Оскільки навіть невеликі кризові сигнали спонукають пересічних громадян починати економити на витратах, і однією з перших позицій у відповідному списку, є саме відвідування ресторанів, барів та кафе.

Інформація Державної служби України щодо показників розвитку галузі ресторанного господарства, підтверджує відповідну логіку функціонування галузі, див. табл. 1.

Таблиця 1 – Показники розвитку галузі ресторанного господарства

№	Показник	2012	2013	2014	2015	2016
1	Кількість підприємств, тис	44,1	52,1	57,5	58,4	57,8
2	Кількість працівників, тис	226,9	222,8	161,3	142,1	150,2
3	Обсяг реалізованої продукції, млрд. грн.	23,9	30,3	22,7	29,1	36,4
Питома вага у національній економіці, %						
4	Кількість підприємств	2,7	3,0	3,0	3,0	3,1
5	Кількість працівників	2,7	2,7	2,4	2,3	2,5
6	Обсяг реалізованої продукції	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5

*Складено за матеріалами [1, с. 437, 441, 445, 449]

Найбільш складні за останній період 2014 та 2015 рр. відзначилися для галузі ресторанного господарства падінням обсягів реалізації відповідно на 25,1% та 3,9%, у порівнянні з 2013 р.

За оцінками експертів у кризові роки зникло близько 5 600 підприємств громадського харчування. За оцінками Rest Consulting, із них близько 1 500 ресторанів закрилися, не витримавши кризи, а ще трохи більше 4 тис. залишилися в окупованому Криму та зоні АТО [2].

За даними дослідницької компанії Nielsen, на вересень 2017 р. у шести найбільших містах України (Києві, Львові, Одесі, Харкові, Запоріжжі та Дніпрі) функціонувало 10 994 підприємства у сфері харчування. З них найбільша частка припадала на заклади типу кафе і ресторанів – 46% (5 009 од.). Закладів у категорії Fast Food дещо менше – 40% (4 427 од.), частка барів, пабів та нічних клубів найнижча – 14% (1 558 од.) [3].

Аналіз статистичної інформації надає підстави зробити висновок про зменшення розмірів підприємств ресторанного господарства. На фоні зменшення кількості найманих працівників та збільшення кількості закладів, середня чисельність працівників підприємств ресторанного господарства у 2016 р. складала 3 особи, що на 40% менше ніж у 2013 р. Тенденція до зменшення розмірів підприємств ресторанного господарства підтверджується також і збільшенням до 88,6 % частки фізичних осіб-підприємців у загальному обсязі організаційно-правових форм цього напрямку підприємницької діяльності.

Відповідні зрушення вказують на формування тенденції до диверсифікації ресурсів від великих та дорогих закладів ресторанного господарства до малих, часто креативних форм, що спроможні надати послуги харчування невисокої цінової категорії в межах конкурентної стратегії лідерства за витратами.

Список використаної літератури:

1. Статистичний щорічник України за 2016 рік. Київ: Державна служба статистики України, 2017. 611 с.
2. Гірняк Л.І., Глагола В.А. Сучасний стан, перспективи та тенденції розвитку ресторанного господарства в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 16. С. 71-78.
3. Експерти підраховували кількість магазинів, ресторанів і кафе у найбільших містах України. URL: <https://informer.news/eksperty-pidrahuvaykilkist-mahazyniv-restoraniv-kafe-u-najbilshyh-mistahukrajiny.htm> (дата звернення: 10.10.2018).